

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 24 de setembre de 2009

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 26 de febrer del 2009 la representació processal del Sr. P.J.S. i de la Sra. M.C.R. va formular demanda d'aprovació del conveni regulador de mesures paternofilials signat pels seus mandants en data 27 d'octubre del 2008.

II.- La Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 2 d'abril del 2009 va decidir aprovar el dit conveni, que incorporava a la part dispositiva de la mateixa, quedant les parts obligades al seu estricte compliment, sense efectuar cap pronunciament respecte de les costes judicials.

III.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. M.C.R. i, en virtut de les seves conclusions, demana la seva revocació amb imposició de costes a la part contrària o, subsidiàriament, que es retrocedeixin els autes a la instància per tal que cadascuna de les parts pugui ratificar el conveni al què van arribar en el seu moment, ja que la seva mandant el va signar com a conseqüència de l'actuació dolosa del Sr. P.J.S..

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI.

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat acreditat a les actuacions que en data 27 d'octubre del 2008 el Sr. P.J.S. i la Sra. M.C.R. van signar un conveni regulador de mutu acord, en virtut del qual, entre altres qüestions, s'acordava que la guarda i custòdia del fill nascut de la seva relació de parella s'atribuïa exclusivament al Sr. P.J.S., atès que la Sra. M.C.R. estava incapacitada per assumir dita responsabilitat a causa de la malaltia mental de caràcter psicopàtic que patia (foli 21). Amb l'escrit de demanda conjunta de data 26 de febrer del 2009 els litigants demanaven l'aprovació del citat conveni i s'incorporava un informe signat per el psicòleg clínic Sr. Josep Ramos Casadevall, elaborat en data 23 de gener del 2009, en el què es feia constar que la Sra. M.C.R., a la què aquest professional afirmava visitar des del mes d'agost del 2008, patia un possible Trastorn Límit de Personalitat, presentant una inestabilitat a nivell emocional, interpersonal i d'identitat, impulsivitat i ànim disfòric que estava perjudicant la seva vida personal i familiar (foli 29). En el mateix sentit, l'informe signat per Prof. Dr. Leopoldo Ortega Monasterio el dia 11 de febrer del 2009, aportat igualment amb la demanda, feia constar que la Sra. M.C.R. presentava "un perfil de personalidad con rasgos de inmadurez, inestabilidad emocional y rasgos de tipo pasivo-dependiente, habiendo experimentado episodios de distimia con sintomatología ansioso-depresiva", raó per la qual aconsellava que la pacient no assumís plenament la guarda i custòdia de la seva filla, que tenia llavors un any i mig, sense perjudici d'establir un ampli règim de visites a favor seu (foli 30).

La Sra. M.C.R. fonamenta el seu recurs en l'argument que el Sr. P.J.S. es va aprofitar de la seva situació de forta angoixa i depressió a conseqüència dels greus problemes de convivència de la parella per fer-li signar un conveni en el què es prenen una sèrie de mesures que ella no desitjava, de tal manera que aquest es trobava afectat per un vici del consentiment, ja que la seva

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

capacitat de decisió va quedar anul·lada per l'actuació dolosa del Sr. P.J.S. que la va fer víctima de nombroses maniobres d'engany i maquinacions insidioses.

Com a prova de la veracitat de les seves afirmacions aporta en aquesta alçada un informe elaborat pel Dr. M.G.C., doctor en psiquiatria i cap de la Unitat de Trastorns de la Personalitat de l'Hospital General de Catalunya, datat el 3 de juny del 2009, que afirma que la Sra. M.C.R. presentava en el moment de l'avaluació una lleu simptomatologia relativa a alteracions de l'estat d'ànim, tractant-se d'un Trastorn Adaptatiu Mixt amb ansietat i depressió, que la seva personalitat té marcades característiques de dependència emocional, acompanyada de lleugeres manifestacions de tipus histriònic i límit, posant de relleu que la psicoteràpia que ha seguit la pacient ha comportat una millora significativa de la simptomatologia del Trastorn Adaptatiu Mixt que pateix i que no hi ha cap motiu de tipus psicològic que impossibiliti a la Sra. M.C.R. per fer-se càrrec del seu fill.

II.- Els arguments en els què fonamenta el seu recurs la Sra. M.C.R. es poden desglossar en dos grans grups: per un costat afirma que el seu estat depressiu, propiciat pels problemes que va generar la convivència amb el Sr. P.J.S., la va portar a signar un conveni en el què s'atorgava la guarda i custòdia del seu fill al pare del menor sense que ella hagués emès un consentiment lliure i conscient i, per un altre, defensa que el trastorn psicològic que l'afectava era de caràcter lleu i no suposava que es trobés impossibilitada per tenir cura del seu fill de manera adequada.

Per tal de donar resposta als arguments de la recurrent cal posar de relleu que la decisió de la Sentència recorreguda era del tot correcta en el moment en el què es va dictar i això és el que cal revisar en aquesta alçada. Fos o no encertat el diagnòstic al qual s'arribava, dos informes psiquiàtrics posaven de relleu que la Sra. M.C.R. no es trobava en aquell moment en condicions de fer-se càrrec d'un nen que tenia llavors un any i mig, ateses les alteracions psicològiques que patia, sense que es destaquí en cap moment que aquestes li impedissin copsar lúcidament les conseqüències que

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

podia comportar el fet d'acceptar que la guarda i custòdia del menor se li atribuís al seu pare.

La distinció entre les conseqüències que un determinat estat psicològic pot comportar en relació a un i altre supòsit és clara. La capacitat d'obrar de les persones es presumeix i sols en comptats casos greus es pot estimar que un trastorn psicològic impedeix a una persona discernir les conseqüències dels seus actes i comporta que aquesta manca de discerniment es mantingui durant un llarg període de temps, en aquest cas els quatre mesos que van transcorre des de la signatura del conveni fins la presentació de la demanda. Pel contrari, aquest mateix estat pot fer recomanable que l'afectat per ell no tingui la guarda i custòdia d'un fill d'un any i mig d'edat fins que no hagi superat la seva situació.

III.- D'altra banda, si les apreciacions dels dos professionals que es contenen en els informes aportats amb la demanda eren errònies i, com afirma l'informe signat pel Sr. M.G.C., el trastorn que patia la Sra. M.C.R. era lleu encara és menys defensable que el consentiment prestat per la Sra. M.C.R. (no sols al signar el conveni de mesures paternofilials el dia 27 d'octubre del 2008, sinó també al presentar conjuntament la demanda per la seva aprovació el dia 26 de febrer del 2009) estava viciat, ja que aquesta conseqüència sols seria defensable si el trastorn hagués estat greu fins al punt d'anul·lar la seva capacitat de decisió. Si pel contrari aquell trastorn era prou greu per impedir a la Sra. M.C.R. prestar un consentiment lliure i conscient, com ella defensa, llavors cal entendre que tampoc estava capacitada per fer-se càrrec del seu fill de curta edat. Per tant, en qualsevol dels dos casos el recurs no es pot admetre, sense perjudici de que si la recurrent acredita que el seu estat psicològic ha canviat substancialment des del moment en que es va dictar la resolució recorreguda pugui demanar una modificació de les mesures preses en ella com a conseqüència d'una situació determinada.

IV.- Pel que fa al motiu pel qual va arribar la recurrent a una situació psicològica en la que, segons el seu parer, havia quedat anul·lada la seva capacitat de decisió, no ha quedat acreditat, i en tot cas és indiferent als efectes del present procediment, que fos

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
Sala Civil

el Sr. P.J.S. qui la va provocar i el que és evident és que no es pot arribar a la conclusió de que dos professionals de la medecina van ser manipulats pel citat senyor per tal d'emetre un determinat diagnòstic i, per tant, fos quina fos la causa del trastorn psicològic que patia la Sra. M.C.R. en el moment de signar el conveni de mesures paternofilials i qualsevol que fos la seva intensitat, aquest existia en menor o major grau.

Per les mateixes raons tampoc es pot estimar la petició subsidiària de que es retrotreguin les actuacions a la primera instància per tal que cadascuna de les parts pugui ratificar el conveni signat en el seu moment, ja que s'ha d'entendre que el fet de presentar la demanda d'aprovació del citat conveni de forma conjunta quatre mesos després d'haver-lo signat equival a la seva ratificació.

V.- Malgrat desestimar-se el recurs no es fa expressa imposició de les costes d'aquesta alçada atesa la naturalesa del procediment i en virtut del que disposa el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. M.C.R. contra la Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 2 d'abril del 2009, que CONFIRMEM íntegrament, sense fer especial pronunciament sobre les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-